

## СТАНОВИЩЕ

От Доц. д-р Ивелина Аспарухова Йорданова-Василева, д.м.  
Катедра „Дерматология, Венерология и Алергология“  
Факултет Медицина, Медицински Университет - Плевен

За Д-р Евгени Тошев Христозов – задочен докторант към  
Катедра: „Дерматология, Венерология и Алергология“  
Факултет Медицина, Медицински Университет Плевен  
Професионално направление: Медицина 7.1  
Докторска програма: „Дерматология и венерология“

**Тема:** "Съвременен поглед върху диагностичните критерии и лазерната терапия на розацея и кожна демодекоза"

### **Научни ръководители :**

Доц. Д-р Ивелина Йорданова, д.м.,  
Доц. Д-р Гриша Матеев, д.м.

Избрана съм за вътрешен член на научното жури със Заповед № 1182/19.04.2022 г. на Ректора на МУ- Плевен, за изготвяне на "Становище" по дисертационния труд на д-р Евгени Тошев Христозов. Във връзка с горепосоченото, предоставена ми бе следната документация - дисертационен труд, автореферат на дисертационния труд, отпечатани научни публикации и всички научни материали, справки и документи, свързани с научния труд на докторанта д-р Евгени Христозов. Материалите отговарят на изискуемите, в съответствие с предоставената ми версия на ПРАС на МУ – Плевен и приложението към него.

Дисертационният труд съдържа 111 страници и е онагледен с 15 таблици и 24 фигури, книгописът е от 153 източници от които 2 на кирилица и 151 на латиница. Дисертационният труд е структуриран както следва: въведение– 2,5 страници, литературен обзор – 43 страници, цел и задачи – 1 страница, материал и методи – 8 страници, резултати – 16 страници, обсъждане – 18 страници, изводи – 1 страница, приноси – 1 страница, библиография – 10 страници.

В дисертационния си труд д-р Христозов обсъжда взаимовръзката между розацеята и кожната демодекоза, асоциацията им с дислипидемия и нарушен глюкозен толеранс, както и ефективността на терапията с васкуларни лазери при двете заболявания. Розацеята е хронично възпалително заболяване, което засяга предимно лицето и протича със зачервяване на кожата, папули, пустули и пристъпен еритем, в еволюция то води до хиперплазия на мастните жлези, особено в областта на носа, т.нар. "Rhinophyma". В най-тежките случаи заболяването засяга очите под формата на



розацеен кератит. Смята се че *Demodex folliculorum*, е един от основните етиопатогенетични фактори при розацея. От друга страна кожната демодекоза е често срещано заболяване в дерматологичната практика, но не съществува единно мнение в научната литература относно диагностичните критерии и терапевтичния подход при кожна демодекоза и розацея. В последните десетилетия се засили научният интерес към тези две заболявания, поради силното отражение върху качеството на живот на пациентите страдащи от тях. Ето защо смятам че темата на дисертационният труд е актуална, дисертабилна и с практическо значение.

Целта на проучването е формулирана конкретно, ясно и точно от докторанта. За нейното изпълнение той си е поставил 6 задачи, които позволяват да бъдат направени достоверни изводи. Демографският анализ на пациентите с кожна демодекоза /КД/ и проследяването на асоциацията на КД с лабораторни данни за дислипидемия и нарушен глюкозен толеранс са извършени върху 141 пациенти с първична и вторична КД, на средна възраст 32,4 г. (+/- 11,9 г) посетили амбулаторната практика през 2019 и 2020 год. При всички пациенти за целите на анализа е попълван регистрационен фиш.

Използвани са следните методи: микроскопски метод за диагностика на кожната демодекоза - повърхностна биопсия на кожната повърхност, клинични и клинично-лабораторни методи за диагностика на КД, фотодокументация и статистически методи. Вследствие на резултати от собствените проучвания са направени: епидемиологичен анализ на обследваната група пациенти по пол, възраст и клинична форма на заболяването; проследена е асоциацията на КД с лабораторни данни за дислипидемия, нарушен глюкозен толеранс чрез изследване на стойностите на глюкозата на гладно и измерване на НОМА IR – индекс и ОГТТ; проследен е изхода от проведената локална и/или системна акарицидна терапия при пациентите в двете групи; проследена е ефективността от терапията проведена чрез васкуларни лазери при пациентите с първична КД, както и при пациентите с вторична КД, асоциирана с други лицеви дерматози.

Вследствие от направения анализ докторанта установява, че кожната демодекоза и розацеята са две различни заболявания, като всяко от тях изисква специфичен диагностичен и терапевтичен подход. Кожната демодекоза е определено асоциирана с нарушен глюкозен толеранс, установен чрез наднормен НОМА IR индекс и не се асоциира статистически значимо с дислипидемия. Наблюденията на докторанта демонстрират, че терапията с васкуларни лазери е един от фундаменталните терапевтични методи при лечението на розацея, докато въздействието на васкуларните лазери върху кожната демодекоза е дискутабилно. Докторанта е направил предложения за диагностични алгоритми при първична и вторична КД, приложими в клиничната дерматологична практика.

Дисертационният труд съдържа 8 извода, основани на резултатите от проучванията. Всички изводи са съществени. Приемам изброените от д-р

Христовоз научно-теоретични, научно-практически и потвърдителни приноси. Те са с оригинален характер за България.

Научната активност на докторанта във връзка с темата на дисертационния му труд включва 4 научни участия от които три на български научни форуми и едно – в международен научен форум, както и 5 публикации, от които 4 – в българоезичната периодика и 1 – в международен журнал на английски език. Като критична забележка бих посочила относително по-дългият литературен обзор, в съотношение с останалите части на дисертационния труд.

**В заключение:** Дисертационният труд показва, че д-р Евгени Тошев Христовоз притежава теоретични знания и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване. Трудът е първи по рода си в България и внася яснота за спецификите относно диагностиката, лечението и прогнозата на розацеята и кожната демодекоза в българската популация, като допринася нова информация към периодичната литература. Уточняването на асоциацията на розацеята и кожната демодекоза с дислипидемия и нарушен глюкозен толеранс в българска популация, спомага за ранната диагностика, профилактика и навременна терапия на социално значими заболявания, като захарния диабет, сърдечно-съдовата и мозъчно-съдовата болести.

Предоставеният ми дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния съств на МУ - Плевен. Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за труда на д-р Евгени Тошев Христовоз и предлагам на почитаемото Научно жури да му присъди ОНС „Доктор“ по докторска програма „Дерматология и венерология“.

Изготвил становището:



Доц. д-р Ивелина Йорданова д.м.

2 Юни 2022 г.